

100 éves Határtörténet(ek)

Vándorkiállítás és dialógus
rendezvény

Egységben az erő
Áthidalni, ami elválaszt

Meghívó
a border(hi)stories projekt
ágfalvi vándorkiállítás
megnyitójára
2022. december 02-án

Interreg
Austria-Hungary

European Union – European Regional Development Fund

border(hi)stories

Vielfalt
Dialog
Bildung

DOW
Dokumentationsarchiv
des österreichischen
Widerstandes

Land
Burgenland

westpannon
team

Program

2022. december 02. (péntek) 16:00 - 18:00 óra

Ágfalvi Evangélikus Templom és Gyülekezeti Ház– 9423 Ágfalva, Fő u. 90–91.

Moderátor: Vissi András

16:00–16:15 Köszöntők:

Heinrichs Eszter – az Ágfalvi és Sopronbánfalvi Társult Evangélikus
Egyházközség lelkésze

Halinka Péter – a projektpartner Nyugat-Pannon Nonprofit Kft. igazgatója

16:15–16:25 A border(hi)stories projekt bemutatása:

Gertraud Illmeier – a Vezető Partner IZ – Verein zur Förderung von Vielfalt,
Dialog und Bildung képviselője

16:25–16:55 "A magyarországi németek kitelepítése" – történelmi áttekintés:

Dr. Varga Balázs – Egyetemi docens, Győri Széchenyi István Egyetem

16:55–17:30 Pódiumbeszélgetés:

Heinrichs Eszter – az Ágfalvi és Sopronbánfalvi Társult Evangélikus
Egyházközség lelkésze

Taschner Tamás – a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának
képviseelője

17:30-tól A kiállítás megtekintése és állófogadás

A rendezvény nyelve a magyar és a német. A program során tolmácsolást biztosítunk.

**A kiállítás ingyenesen megtekinthető
2022. december 02. – 2022. december 18. között**

A rendezvényen való részvétel ingyenes.

Előzetes regisztráció szükséges, mely az alábbi címen tehető meg: info@borostyankokft.com

Szeretettel várjuk rendezvényünkön!

border(hi)stories - 100 éves Határtörténet(ek) - 8. helyszín: Ágfalva

A németek kitelepítése

A magyarországi németek kitelepítését a II. világháborút lezáró potsdami békeértekezlet a Szövetséges Ellenőrző Bizottságra bízta. A német fasizmus bűnei és a háború miatt kollektíve felelőssé tették az egész magyarországi német kisebbséget. Az erről szóló rendelet szerint kitelepítendő az a személy, aki az 1941. évi népszámláláskor német nemzetiségűnek (303.000 fő), vagy anyanyelvűnek (477.000 fő) vallotta magát, magyarosított nevét visszaváltoztatta németre, vagy aki a Volksbundnak vagy az SS-nek volt a tagja. Nyugat-Magyarország, azon belül is Győr, Moson, Sopron is Vas megye településeit az elsők között érintette a német kisebbség kitelepítése. Vas megyében 6458 személy került fel a listára, de végül 3680 embert felmentettek közülük. A közel 3 ezer kitelepített többsége Alsó- és Felső-önökről, Kőszegről, Kőszegfalváról, Alsószőlőkről és Pornóapátiból került ki. Jóval nagyobb veszteség érte a Győr-Moson-Sopron megyeieket. Csak Sopron megyéből 14 ezer embert űztek el. Ágfalváról két vonatszerelvényel 1400 németet hurcoltak el. Harka településen szinte a teljes lakosságot kicserélték. Mosonszolnokon mindössze 8 német család maradt, 478 családot négy szerelvényel szállítottak Németország amerikai zónájába. Majdnem teljes lakosságcsere történt a mai Jánossomorján, ahonnan közel 5 ezer főt telepítettek ki. A kitelepített németek helyére az esetek többségében a csehszlovák-magyar „lakosságcsere” révén felvidéki magyar családokat telepítettek le.

A kiállítás időtartama: 2022. december 02. – 2022. december 18.

Helyszín: Ágfalvi Evangélikus Templom, 9423 Ágfalva, Fő u. 90-91.

Nyitvatartási idő: kedd – szombat: 08:00 – 16:00 óráig

A projekttel kapcsolatos részletes információ:

<https://www.interreg-athu.eu/borderhistories>

border(hi)stories – 100 Jahre Grenzgeschichte(n)

A "border (hi)stories" projekt témája a sokszínű identású osztrák-magyar határrégióban jelen lévő kulturális és gazdasági térség történelme és jelene.

Az osztrák-magyar határtérség történetét konfliktusok és együttműködés, kirekesztés és befogadás, egymástól elválasztó és egymással összekötő tényezők sokasága jellemzi, amik visszatükröződnek azokban a különböző történelmi narratívákban, amelyeken az egyes identitások kialakulása alapult.

A projekt a történelem ezen kevésbé ismert területének közös feldolgozása révén kíván hozzájárulni a történelmi határ- és kulturális térség modern identitásának kialakításához és a fennálló kulturális sokszínűség értékalapú elismeréséhez.

A háromnyelvű (német, magyar, angol) vándorkiállítás 2021. októberében indult útjára. Nyolc burgenlandi helyszínt követően a nagy sikerű kiállítás jelenleg a határ magyar oldalán vándorol, Ágfalva lesz a nyolcadik hazai rendezvényhelyszín. A kiállítás megnyitói egyben alkalmat kínálnak helyi dialógusok lefolytatására is, történészek, szakértők és a helyi lakosság bevonásával vitatva meg egy-egy érdeklődésre számot tartó témát.

A „border(hi)stories – 100 évnyi határtörténet“ projekt az Európai Unió Interreg Ausztria – Magyarország 2014-2020 Program finanszírozásában valósul meg.

Ismerje meg az osztrák-magyar határtérség történetét, és keresse fel a border(hi)stories projektet az interneten:

A border (hi)stories projekt honlapja: <https://www.interreg-athu.eu/borderhistories>

Digitális emléklevektár interaktív térképpel: <https://www.borderhistories.eu/>

Iskolai projektek: <https://www.borderhistories.eu/schulkooperationen>

www.facebook.com/borderhistories

Kapcsolat:

Halinka Péter

Nyugat-Pannon Nonprofit Kft. - 9700 Szombathely, Horváth Boldizsár krt. 9.

+36-94-500-496

peter.halinka@westpannon.hu

Osztrák projektpartnerek:

IZ - Verein zur Förderung von Vielfalt, Dialog und Bildung

DÖW - Dokumentationsarchiv des österreichischen

Widerstandes

Land Burgenland - Referat Kultur und Wissenschaft

Stratégiai partnerek Ausztriában:

Bildungsdirektion für Wien

Bildungsdirektion für Burgenland

Verein Gedenkinitiative RE.F.U.G.I.U.S.

Burgenländische Volkshochschulen

Burgenländische Forschungsgesellschaft

Magyar projektpartnerek:

VMÖH - Vas Megyei Önkormányzati Hivatal

NYUPAN - Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési

Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft

GYMS - Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat

Stratégiai partnerek Magyarországon:

Soproni Tankerületi Központ

Győri Tankerületi Központ

Sárvári Tankerületi Központ

Szombathelyi Tankerületi Központ